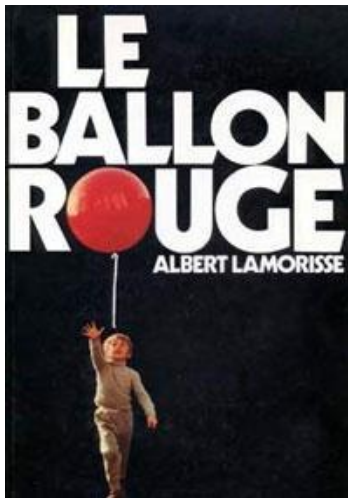

EL GLOBUS VERMELL

Direcció: Albert Lamorisse

Guió: Albert Lamorisse

Intèrprets:

- Pascal Lamorisse   Pascal
- Georges Sellier   Comerciant
- Vladimir Popov   Tennant
- René Marion   Pare de Pascal
- Sabine Lamorisse   Mare de Pascal

Música: Maurice Leroux

Fotografia: Edmond Séchan

Any: 1956

Durada: 33 min.

País: França

Les guies de pel·lícules que s'ofereixen des del GrupIREF tenen el mateix objectiu que el projecte Filosofia 3/18, és a dir, procurar que els nens i joves pensin per si mateixos de forma acurada i reflexiva. Per això no són gaire convencionals. Poques vegades hi ha referències a directors, actors o tècniques fílmiques ni corrents cinematogràfiques.

Com si es tractés d'una lectura, demanem als espectadors una actitud activa i desperta abans, mentre i després de veure la pel·lícula. Les nostres guies busquen propiciar tant la mirada a la pantalla com a un mateix.

Aquest aprenentatge es fa a les aules de forma cooperativa, és a dir, formant una comunitat de recerca, un espai on es tracten les qüestions que planteja la pel·lícula de forma dialogada -ni debats ni discussions-, tot donant molta importància a l'exercici del pensament crític i reflexiu.

L'apartat Temes que es poden tractar no ha de ser tractada com un llibre de text, cal usar tots els mecanismes que són habituals a les aules de Filosofia 3/18: fer pissarra si s'escau, posar en marxa el diàleg i si convé llençar alguna pregunta, com un repte per avançar en el coneixement i en l'exercici d'actituds dialogants.

Quan creiem que el treball amb la pel·lícula ja es pot tancar, plantejarem una avaluació per tal que l'alumnat es faci conscient de què ha après, dels sentiments que li ha generat i del coneixement que li ha aportat.

Llicència de Creative Commons

Guia El globus vermell. Autora: Irene de Puig Olivé.
Està subjecta a una llicència de Reconeixement-
NoComercial- SenseObraDerivada 4.0 Internacional
de Creative Commons.

Resum

Pascal, un nen que viu al barri de Ménilmontant a París, troba, de camí cap a l'escola, un globus vermell lligat a un fanal. Després de deslligar-lo, se l'enduu i allà comencen els embolics. Els dos es fan inseparables i el globus es converteix en amic del noi. I, en poc més de mitja hora, som testimonis de com ambdós juguen a una espècie d'amagatall, com el globus vermell se'n va darrera d'un atractiu globus blau, o com una colla de xavals tracta d'arrabassar el globus vermell al protagonista.

I ambdós, el nen i el globus màgic, vaguen pels carrers de París. Allí on va el noi, el globus camina darrera. I quan el petit es fica en problemes, el globus va a rescatar-lo.

Es pot veure on line a <http://bit.ly/2y3DYRR>

Pel professorat

Al cap de més de 50 anys de la seva filmació, *El globus vermell* manté la seva vigència tant per grans com per petits. La seva estètica, la seva expressivitat, la tendresa i la fantasia són encara vives i ens captiven. És un referent indiscutible d'un cinema auster, sensible, artístic, fet més amb idees i sensibilitat que no pas amb diners.

El globus atractiu, el globus juganer, el globus acorralat. El globus multiplicant-se en més i més globus multicolors. Com a fons un París gris, de carrers estrets i escales, amb les botigues i la vida de fa més de mig segle. Les escenes són suggerents i commovedores i ens recorden els grans fotògrafs com Doisneau.

Els temes són la solitud, l'amistat, la fantasia, la tendresa però també la insensibilitat, l'enveja i la violència gratuïta. Els adults no queden gaire ben parats, es mouen entre la severitat i la crueltat. En tot cas, mancats de comprensió i sense una comunicació fluida.

La metàfora de la innocència infantil està assolida, i queda subratllada en el magnífic clímax amb que es remata la història, que parla que quan un noi s'enduu un desencís, de seguida és capaç de remuntar aquesta situació amb noves il·lusions que se l'enduen cap amunt.

No es necessiten trucs, ni artificis, ni grans discursos, només les lliçons mudes d'humanitat que ens dona un globus. I és que per a definir la felicitat no fa falta més que fer-li una ullada al somriure d'aquest nen mentre juga amb el seu silenciós amic. Un globus que ens ensenya el que és la generositat, la lleialtat, l'amistat veritable i, fins i tot, l'amor. Un globus que és el símbol d'una utopia, un globus que demostra que davant la solidaritat i la bondat no és possible que l'enveja, el egoisme i la maldat puguin triomfar.

Un objecte *aparentment* inanimat ens fa dubtar de la realitat i ens recorda la pròpia infantesa, quan érem capaços d'imaginar cases i cotxes de carreres amb només caixes de cartró. En un món sense quasi paraules, amb un indubtable alè poètic i un hàbil ús de la música, el film atrapa per la seva bellesa.

ABANS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

Qüestionari previ:

- T'agraden els globus? Per què si o per què no?
- Quines pel·lícules has vist que tinguin com a protagonistes nens o nenes?

1.El títol i la caràtula

- De què anirà una pel·lícula que es digui el globus roig o vermell?
- Seria la mateixa pel·lícula si es digués el globus blanc? O el globus verd?
- Seria la mateixa pel·lícula si es digués la joguina vermella?

Les caràtules

Estudi de distintes caràtules relacionades amb el film.

- De cadascuna:
  - Quins són els elements més importants?
  - Ens anuncia de què anirà la pel·lícula?
- De la que nosaltres usem:
  - Què remarca a diferència de les altres?
  - Quines expectatives et crea?

Una vegada vist el film:

- Creus que s'han acomplert les expectatives que t'oferia la caràtula?
- Què t'hi sobra o què t'hi falta?
- Amb quina et quedaries?
- Personalitza la caràtula. Dibuixa la teva caràtula a partir de distintes elements que pots fotocopiar o trobar a internet: lletres, fotogrames de publicitat, etc.

MENTRE VEIEM LA PEL·LÍCULA

PER OMLIR MENTRE VEUEN LA PEL·LÍCULA O IMMEDIATAMENT AL FINAL

Fixar-nos bé amb tot el que veiem i omplir aquestes caselles:

	El globus vermell
Paisatge	
Carrers	
Escola	
Comerços	
Mitjans de locomoció	
Edificis	
Vestits	
Llocs d'esbarjo	
Família	
Amics	
Altres detalls	

DESPRÉS DE VEURE LA PEL·LÍCULA

1. ESTRUCTURA

Pots indicar breument

- Quin és el començament?
- Quin és el nus?
- Quin és el desenllaç?

2. L'ACCIÓ

Espai i temps

- A quin lloc passa la pel·lícula?
- Quants dies passen aproximadament des de l'inici de la pel·lícula fins a la darrera escena? Com ho sabem en el film?

L'ambient

➤ Ordenar aquestes imatges segons la seqüència de la història

3. ELS PERSONATGES

➤ Buscar els adjectius que millor defineixin els personatges

	Descripció física	Descripció psicològica
Pascal		
Àvia		
Comerciant		
Director		
Pare		

AJUDA PER LA MESTRA

Trets físics

Algunes observacions que es poden fer:

- Aspecte físic general: menut, alt, prim, ros, fort, jove, àgil, musculós,
- Com gesticula, com es mou: elegant, lent, nerviós, ràpid, etc.

Trets psicològics

Buscar, entre aquests adjectius, algun que vagi bé per a usar en la descripció dels personatges:

Bondadós	Perseverant	Generós	Humil
Calmat	Solidari	Indiferent	Obedient
Tolerant	Ordenat	Impacient	Colèric
Pacient	Voluntariós	Sincer	Respectuós
Delicat	Amical	Bondadós	Apassionat

➤ Pla de diàleg

per a treballar, primer individualment i després en grup:

- Afegir-hi algun personatge més o treure'n algun.
- Afegir-t'hi tu fent un paper. (Pots triar un dels papers que ja hi ha o afegir un nou personatge que t'inventaries)
- Amb quin dels personatges viuries i amb quin no i per què?
- Quins valors representen els distints personatges del film? (es pot posar una llista de valors positius: solidaritat, tendresa, estimació, tolerància, comprensió, generositat, amistat)

➤ Com reaccionen emocionalment?

Pots detectar algun moment del film on sigui molt explícit algun dels sentiments següents, per part d'algun dels personatges principals?

	Sentiment	Moment del film
Pascal		
Àvia		
Comerciant		
Director		
Pare		

AJUDA PER LA MESTRA

Ira: fúria, ultratge, ressentiment, còlera, exasperació, indignació, aflicció, acritud, fastiguejament, irritabilitat, hostilitat, violència, odi, etc.

Tristesia: pesar, melanconia, pessimisme, llàstima, autocompassió, solitud, abatiment, desesperació, aflicció, esllanguiment, etc.

Temor: ansietat, aprensió, nerviosisme, preocupació, consternació, inquietud, cautela, incertesa, paor, por, terror, fòbia, pànic, etc.

Plaer: felicitat, alegria, diversió, orgull, extremiment, embadaliment, gratificació, satisfacció, eufòria, èxtasi, etc.

Amor: acceptació, simpatia, confiança, amabilitat, afinitat, devoció, adoració, afecte, estima, tendresa, consideració, predilecció, etc.

Sorpresa: commoció, desconcert, admiració, estranyesa, atordiment, estupefacció, esbalaïment, meravellament, etc.

Disgust: menyspreu, avorriment, aversió, disgust, repulsió, desplaer, desgrat, pena, aflicció, sofriment, turment, empipament, molèstia, decepció, malestar, etc.

Vergonya: culpabilitat, disgust, remordiment, humiliació, arrepeniment, mortificació, contrició, deshonor, etc.

4. COMPRENSIÓ DE LA PEL·LÍCULA

Tot i semblar un conte simple que de seguida és interpretat, pot ser un gran estímul per a la reflexió, perquè darrera una bonica història s'amaguen aspectes profunds.

Tota la pel·lícula s'articula sobre oposats que cal tenir clars:

- El bé i el mal
- Els bons i els dolents
- Els grans i els petits

- Els savis i els necis
- La realitat i les creences
- La realitat i la màgia
- La imaginació
- L'alegria i la tristesa
- L'enveja i l'esperança
- El coratge i la por
- ....

Identificar aquestes dualitats a partir de personatges, accions o moments de la pel·lícula.

Pla de diàleg:

- Quina escena t'ha agradat més?
- Alguna escena t'ha fet ràbia?
- Què sents quan els nens prenen el globus a en Pascal?
- I quan surten els altres globus i se l'enduen?
- Per què és valuós el globus per a Pascal?

Sobre la pel·lícula

- a. Què ens diu aquest film sobre Pascal?
- b. És una ficció o podria passar a la realitat?
- c. T'has posat a la pell de Pascal?
- d. Com creus que haguessis reaccionat, tu?
- e. Quin sentiment et provoca l'actitud dels companys d'escola?
- f. Quin sentiment et provoca l'actitud dels adults que surten a la pel·lícula?
- g. Quin altre títol posaries a la pel·lícula?

TEMES QUE ES PODEN TRACTAR

Les qualitats i valors que sustenten la pel·lícula són amples i de gran calat. El globus vermell pot representar l'amistat, la solidaritat, el respecte per la intimitat de l'altre, etc.

En alguna mesura seran tractats, però ens centrarem també molt en el tema dels colors, especialment el vermell, per donar continuïtat al programa **Pensar amb els sentits (Pèbili i Persensar)** i sense perdre de vista el treball d'habilitats i actituds de fons que sustenten tot el projecte Filosofia 3/18

- Els globus
- Els colors
- El vermell
- La mascota
- Les metàfores
- L'escola
- Sentiments
- L'enveja

○ ELS GLOBUS

Els globus són joguines màgiques per als nens i nenes. Són símbol de festa i de llibertat. Els colors i les formes resulten molt atractius i ens porten de dret a la infantesa.

JOCS AMB GLOBUS

1. Endevinar el globus, amb els ulls tancats

Per a aquest joc calen globus de formes diferents (rodons, allargats, en forma de cor...). Una vegada inflats, els jugadors els miraran amb atenció. Després, amb els ulls tancats, un adult els donarà un globus a cadascú i l'han de reconèixer tot palpant-lo.

Seiem en rotllana i parlem del que ha passat.

2. Carrera de cangurs

S'estableix un punt de sortida i una meta. Els nens i nenes es posen en el punt de sortida aguantant un globus entre els genolls. No es tracta d'arribar el primer, sinó d'arribar a la meta sense que caigui el globus. Han de trobar la manera d'avançar sense perdre el globus. S'adonaran que el millor sistema és desplaçar-se fent grans salts.

Seiem en rotllana i parlem del que ha passat. Ens expliquem les dificultats que hem trobat, etc.

3. Cal obeir al semàfor

Un dels nens dona ordres als altres usant tres globus de diferent color: taronja, verd i vermell. Si aixeca el taronja, els altres han de moure's lentament; si aixeca el verd, han de ballar; i si treu el vermell, s'han de quedar quiets. El joc es pot complicar com quan els semàfors canvien de colors que, per un instant n'hi ha dos alhora: quan s'aixequen alhora el vermell i el taronja, caminar ajupits, i si s'aixequen el verd i el taronja, saltar amb els peus junts. Seiem en rotllana i parlem del que ha passat.

4. Sense mans

S'infla un globus i es posa en joc. Entre tots hem de procurar que no toqui a terra, però sense usar les mans, valen els peus, els colzes, el cap, bufar... Es fan uns quans intents i quan el globus ha caigut una colla de vegades seiem en rotllana i parlem del que ha passat.

5. Que no caigui!

Primer s'inflen una colla de globus, i se'n posa un en joc i tocant-lo amb les mans es procura que no toqui a terra, al cap d'una mica se n'envia un altre i cap dels dos no han de tocar terra. Al cap d'una estona, se n'envia un tercer i així anar fent. El primer que toqui a terra es retira i amb el mateix interval de temps es va retirant fins que en queda un de sol. Seiem en rotllana i parlem del que ha passat.

6. Globus dels desitjos

Dibuixar en un globus un desig. Després inflar el globus i deixar-los penjats uns dies a la classe.

○ **ELS COLORS**

El **color** és la sensació causada per la llum quan aquesta interactua amb l'ull, el cervell i la nostra experiència.

Els colors primaris són el vermell, el verd i el blau. Aquests colors s'utilitzen sobretot en aparells que combinen la llum emesa per diferents focus lluminosos per tal de crear la sensació de colors diversos. La mescla additiva de vermell i verd dona groc. La barreja de verd i blau dona tons de cian, i si es mescla vermell i blau s'obté el to magenta.

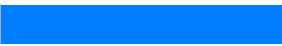
Els colors tenen un aspecte físic, però també cultural i alhora individual o psicològic. Vegem, per exemple, quin sentit tenen els colors en distintes cultures.

	roig	blau	verd	groc	blanc
EEUU	perillós	masculí	segur	covard	pur
França	aristòcrata	lliure	criminal	provisional	neutral
Egipte	mort	virtuós	fèril	pròsper	joiós
India	viu		fèril	exitós	mort,pur
Japó	perillós	vilà	enèrgic	noble	mort
Xina	feliç	cel	din. Ming	poder	mort,pur

Els noms dels colors tenen una relació molt estreta amb la llengua i la cultura de cada zona. Tot i així, hi ha una certa regularitat pel que fa als tons considerats bàsics (onze): les cultures que només tenen dues paraules per als colors parlen de "blanc-clar" i "fosc-negre". El següent en freqüència d'ús és el vermell i després un terme que signifiqui o bé blau o bé verd (en molts idiomes són un mateix color). Segueixen en freqüència marró i groc i completen els tons bàsics aquells que són variants més clares o fosques dels primers: el rosa, el taronja, el grana i el gris.

A

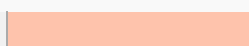

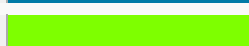
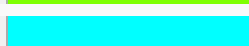

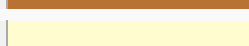
Nom	Color
Aiguamarina	
Albercoc	
Amarant	
Ambre	

Ametista	
Atzur	

B

Beix	
Bistre	
Blanc	
Blat	
Blau	
Blau de cobalt	
Blau de Prússia	
Blau marí	
Blauet	
Bronze	

C

Camussa	
Canyella	
Caqui	
Cardenal	
Carmesí	
Carmí	
Carnació	
Castany rogenc	
Celadont	
Ceruli	
Chartreuse	
Cian	
Cirera	
Corall	
Coure	
Crema	

E

Escarlata	
------------------	---

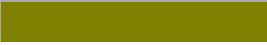

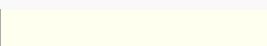
F

Fúcsia	
---------------	---

G

Granat	
Gris	

Groc	
H	
Heliotrop	
I	
Indi	
J	
Jade	
L	
Lavanda	
Lila	
LL	
Llima	
M	
Magenta	
Malva	
Marró	
Morat	
N	
Negre	
O	
Ocre	
Or	
Orquídia	
P	
Panotxa	
Plata	
Porpra	
Préssec	
Pruna	
R	
Rosa	
S	
Salmó	
Sèpia	
T	
Taronja	
Turquesa	
V	
Verd	
Verd maragda	

Verd oliva	
Verd veronès	
Vermell	
Vermelló	
Vinca	
Violat	
Vori	

http://ca.wikipedia.org/wiki/Llista_de_colors

De **Persensar**¹:

Endevinalla

El taronja obtindràs
quan em barrejaràs
amb el bon groc.
Saps qui sóc, badoc? EL VERMELL

DESCOLORIT²

Els colors: Al món hi ha color, només sembla que desapareguin a la fosca. Els colors s'obtenen descomposant els raigs de sol en un prisma, de manera que quan un raig de llum travessa un prisma ens apareixen set colors: vermell, taronja, groc, verd, blau, indi i violat. Vermell, blau i groc son els colors primaris. De la seva combinació en neixen els altres.

Provar-ho en viu, a partir de pintures de veritat:

Vermell + groc = taronja

Blau + groc = verd

Blau + vermell = violeta

Els altres tons provenen de les distintes proporcions i de noves barreges. Tots els colors barrejats donen el negre.

Els atributs dels colors son:

- intensitat, que prové de la lluminositat. Un color pot ser més suau o més intens.
- to o tonalitat si és un color d'una gamma o de la tonalitat dels colors que tenen ja un nom: groc, blau, etc...
- cromacitat o saturació, que vol dir més o menys quantitat del seu to; es refereix a la puresa del color.

Descoberta dels colors:

¹ extret de de Puig, Irene (2003), *Persensar* -Manual que acompanya Pèbili-, Vic, Ed. Eumo

² idem

Situats en rotllana i per torns han de dir coses d'un color determinat i que es trobin al seu voltant. Quan ja no hi ha més coses d'un mateix color, el proper nen diu un altre color i comença una altra vegada la roda.

Joc. L'ofici.

Un nen diu un color i tira la pilota a un company. El qui rep la pilota ha de dir un objecte que sigui d'aquell color. Després ell mateix diu un altre color i tira la pilota a un altre i així fins que ja no sapiguem més colors.

(Com a variant es pot afegir també amb formes: rodó, quadrat, etc.)

Les sensacions de color no es capten aïlladament, sinó en relació les unes amb les altres. Per exemple, un cercle blanc sobre un fons negre sembla més gran que un cercle negre sobre un fons blanc.

EXERCICI: Associacions de colors per formar analogies.³

L'objectiu d'aquest exercici és veure si les coses que associem amb un cert color són coses que podem associar entre si i podem, doncs, formar una analogia.

Per exemple, suposem que associem "vermell" amb "estar enrabiad amb un pinxo", i que també associem "vermell" amb "la capa d'un torero". ¿Hi ha cap connexió entre "estar enrabiad amb un pinxo" i "la capa d'un torero"?

I. Coses que associo amb colors. (Uneix les parelles amb una línia.)

a. blau	1. un canari
b. verd	2. sang
c. groc	3. el mar
d. taronja	4. fang
e. púrpura	5. pastanagues
f. vermell	6. el cel
g. marró	7. el vellut
h. negre	8. una capa de rei

II. Com em fan sentir els colors

a. blau	1. calmat i relaxat
b. verd	2. radiant i brillant
c. groc	3. feliç i joiós
d. taronja	4. enfadat i rabiós
e. púrpura	5. desgraciat i fastiguejat
f. vermell	6. entremaliat i bellugadís
g. marró	7. trist i deprimit
h. negre	8. amical i ben dispost

III. Coses que faig que són com colors

a. blau	1. fer llengotes a un amic
b. verd	2. acariciar les orelles d'un conill

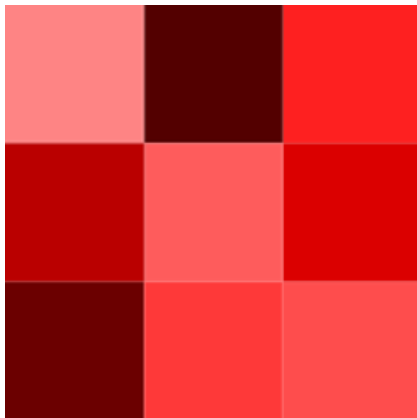
³ extret de Lipman, Matthew. (1996), **Admirant el món** –Manual que acompanya Kio i Gus – Vic, Ed. Eumo.

c. groc	3. veure un foc per la televisió
d. taronja	4. llegir sobre persones que odien algú
e. vermell	5. jugar a fet i amagar
f. marró	6. obrir els regals del dia de Reis
g. negre	7. mossegar-se les ungles

○ EL COLOR VERMELL

El color vermell del globus ressalta en els carrers grisos del vell París. El color és un punt essencial i molt important en totes les societats. No signifiquen, però, el mateix a totes elles.

També és clar que el color és una cosa física. Però per sobre de tot és psicològica. Més que de psicologia parlem de percepció. I la percepció es basa en el processament de la informació a nivell individual.

Tonalitats del vermell

-Fer un dibuix només amb tonalitat de vermell.

-Comenta aquestes frases:

Cel vermell
 Posar-se vermell
 Té pocs globus vermells
 El negoci té números vermells
 Les roselles són flors vermelles
 L'ocell que té el pit vermell es diu pitroig.
 Tenir els ulls vermells de plorar.
 Un ferro vermell és un ferro roent.

La paraula "vermell" vol dir el mateix a totes les frases?

- Si el globus hagués estat blanc o blau o verd seria la mateixa pel·lícula?

Tonalitats de vermell

Alitzarina	Amarant	Borgonya	Caqui	Cardenal	Carmesí	Carmí	Castany clar	Castany fosc	Castany rogenic
Corall									
Cirera	Coquelicot vermell	Cornalina	Escarlata	Flama	Fúcsia	Gerd	Granat	Lava	
Magenta	Malva	Maó	Poma de caramel	Robí	Roig	Rosa	Rosa americà	Rosa clar	Rosa fosc
Rovell	Sangria	Sequoia	Siena	Sinòpia	Terracota	Vermell persa	Vermell toscà	Vermell venecià	Vermelló

Els exemples anteriors són només representatius.

Noms del color vermell

Ataronjat vermellós	Roig ciclamí	Vermell préssec
Bermelló	Roig cinabri	Roig minio
Carmí Encarnat	Roig clar	Roig neó
Encarnat	Vermell coure	Vermell negre
Escarlata	Roig Congo	Vermell original
Gerdó	Vermell coral	Roig orín
Fúcsia	Vermell cresta de gall	Roig òxid
Granat	Vermell de Xinesa	Vermell pà·lid
Magenta	Vermell de marieta	Vermell marró
Ocre vermell	Roig de crom	Vermell pastís
Ocre torrat	Vermell de granza	Vermell gall dindi
Pink	Roig de Parma	Vermell permanent
Porpra	Vermell d'ungles	Vermell persa
Vermell alheña	Vermell diable	Vermell pebre
Vermell almagre	Vermell Ferrari	Vermell pebrot
Vermell rosella	Vermell flamenc	Vermell Pompeya
Vermell ataronjat	Vermell fresa	Vermell prelat
Roig arenisca	Vermell foc	Vermell primari
Roig capvespre	Vermell gerani	Vermell rosat
Vermell aurora	Roig guinda	Vermell robí
Roig bengala	Roig indi	Vermell rubor
Roig brasa	Vermell anglès	Vermell salmó
Vermell brillant	Vermell jaspi	Vermell sang
Vermell Bugatti	Vermell llavi	Roig Saturn
Vermell Burdeus	Vermell lacri	Roig semàfor
Vermell cadmi	Vermell maó	Vermell senyal
Vermell cranc	Vermell llagosta	Vermell pujat
Roig caoba	Vermell renta	Vermell teula
Roig cardenal	Vermell flama	Vermell Tizià
Roig carmesí	Vermell lluminós	Vermell tomàquet
Roig cirera	Roig Mart	Vermell trànsit
Vermell virolat	Roig mat	Roig vampir

Roig Venècia
Roig vell
Vermell vi

Vermell viu
Vermell pastanaga
Sang de bou

Siena torrada
Terracota
Violeta vermellós

El quadre de Klee

Paul Klee. *El globus vermell*

Preguntes per mirar el quadre:

- Què veig?
- Què em suggereix?
- Per què aquesta sensació?
- Quins són els colors que dominen en el quadre?
- Quin tipus de gest feia el pintor quan pintava el quadre amb el pinzell?
- Com i on són les línies mestres o compositives?
- Com està organitzada la imatge?
- Què em diu sobre els globus?
- És un quadre alegre, vital, trist, apagat? Busca un adjectiu que el defineixi.
- Què em fa sentir?
- Què em provoca?
- Quins mèrits li trobo?
- Primer m'ha semblat que..., després de parlar-ne penso que...
- Té alguna relació amb la pel·lícula?

Poema vermell

En rotllana ens concentrem per dir una paraula que ens suggereixi el color vermell. Tots anotem el que diuen els altres i triarem les paraules que més ens agradin. Amb aquestes paraules, farem un petit poema de tres versos, per exemple:

Roig encès de matinada
Flama de vida
Veu de l'amor.

○ LA MASCOTA

Una **mascota** és un objecte o un animal que serveix per fer companyia o per representar a un grup de persones (les mascotes olímpiques, etc.). Són mascotes els animals de companyia però també els ninots i objectes que molts infants tenen com ara ninots, animals de peluix, etc.

El mot és d'origen provençal *mascoto*, que vol dir *sortilegi*. Es va popularitzar quan el compositor francès Edmond Audran va compondre l'opereta "La Mascotte", estrenada a París el 30 de desembre de 1880, que va estar més d'un any en cartellera ininterrompudament a causa del gran èxit que va obtenir.

Tenir mascota segons alguns psicòlegs és molt beneficiós per a moltes persones, ja que:

- Tenen menys sentiment de solitud: fan que les persones se sentin més confiades, segures i protegides, perquè sempre són acceptades i estimades per les mascotes.
- Alimenten l'autoestima: la persona que cuida la mascota se sent útil i la mascota genera una constant font de motivació per al seu amo.
- S'apren convivència: Aviven l'amistat i l'amor, creen sentit de responsabilitat.
- Milloren l'humor: són una font d'alegria i diversió per a tota la família i amb la seva companyia ens ensenyen a gaudir de les coses senzilles de la vida.
- Estimulen el contacte social coneixent a altres persones amb qui compartir anècdotes i experiències, ampliant així el cercle d'amistats.
- Ens fan més sensibles a la cura i l'amor cap als objectes i animals, ens fan tenir major empatia i actituds positives cap a ells, i així aprenem a actuar de la mateixa manera amb les persones.
- Els estudis realitzats sobre persones que posseïxen mascotes i altres que no en tenen, mostren que el primer grup té estats d'ànim més positius i són més optimistes.

Al final ens podem preguntar:

- Un globus pot ser una mascota?
- Coneixes alguns objectes que poden ser "mascotes" (els peluix, un mocador, una mana –com el cas del personatge de ficció Linus, etc.)

○ LES METÀFORES

Aquest curt és un excel·lent material per tractar les metàfores visuals. La projecció de la pel·lícula ens pot ajudar a explicar als més petits què és una metàfora i quantes relacions es poden establir amb ella. Com sempre, ens sorprendran amb les relacions que poden fer ells mateixos.

La metàfora consisteix en l'ús d'una expressió amb un significat diferent o en un context diferent a l'habitual, per exemple, un globus és un objecte que té la qualitat de poder-se inflar, però en aquesta pel·lícula és molt més que això. És un dels recursos literaris més importants. Es basa en la identificació de dos termes: un de real i un que apareix al text.

En qualsevol àmbit de la imatge (disseny, publicitat, còmic) la metàfora visual és un recurs que permet, de manera ràpida i senzilla, fer comprensible una idea per mitjà d'una imatge estereotipada.

Així per exemple...

la bombeta = idea

el cor = amor

les 2 tèbies creuades i la calavera = pirates o verí

Exercici

Aquí tens una llista amb metàfores i comparacions lexicalitzades a les quals els falta un dels elements que està a la llista de sota. Uneix-los.

És *més alegre* que _____
 Era *alt* com un _____
 S'ha quedat *blanc* com la _____
 Ets tan *bonic* com un _____
 És *més clar* que _____
 El nen és tan *dolç* com la _____
 Està *dur* com _____
 És *fi* com _____
 És *fort* com _____
 Tan *fosc* com la _____
 S'ha quedat tan *fresc* com una _____
 És tan *llarg* com un _____

aigua - dia sense pa - Sant Pau - rosa - pasqües - sopa - gola de llop - paret - sol - mel - pedra - pèsol - seda - roca

○ **L'ESCOLA**

(Fotografies de Robert Doisneau)

Lectura d'imatges

Per poder fer l'anàlisi de les fotografies caldrà fer-les grans, d'una en una. Suggestim algunes preguntes per fer, tot i que fora bo d'anar seguint el que diuen i organitzar un diàleg a partir de les distintes aportacions:

- Què hi veiem?
- De quina època deuen ser: dels pares, dels avis?
- Què expliquen?
- Es tracta d'una escola com la teva (d'una cartera, etc..)?
- Quines diferències hi ha entre la teva escola i aquesta?

Si es vol, al final, es poden relacionar els dos tipus d'escoles, comparar-les i, si s'escau, es pot organitzar una breu història com si es tractés de fotogrames.

○ ELS SENTIMENTS

- Del següent llistat de sentiments, identifica quins creus que experimenta Pascal, quins has experimentat tu i quan, i quins creus que no has sentit mai:

	Pascal	Jo he sentit	Quan	No ho he sentit mai
Enveja				
Acceptació				
Alegria				
Amor				
Anticipació				
Avorriment				
Compassió				
Confiança				
Culpabilitat				
Desig				
Disgust				
Enuig				
Fàstic				
Felicitat				
Gelosia				
Odi				
Orgull				
Patiment				
Plaer				
Pena				
Pietat				
Por				
Remordiment				
Sorpresa				
Vergonya				

○ L'ENVEJA

L'**enveja** és un sentiment que s'experimenta quan desitgem alguna cosa, sigui material o no, que nosaltres no tenim però altres persones sí. Sol ser desagradable i negatiu, perquè parteix de la no acceptació del propi estat al món i de l'ansia de tenir allò que té l'altre.

L'enveja, segons la Real Acadèmia Espanyola, és la tristesa o pesar del bé d'altri i desig d'alguna cosa que no es posseeix.

L'enveja es relaciona amb la idea de merèixer alguna cosa o amb la de justícia (hom sent enveja perquè considera injust que l'altre tingui un bé que jutja que també hauria de posseir ell mateix).

Primera definició.- Tristesa o pesar del bé d'altri.

Quan s'enveja la persona. És un sentiment de tristesa o pesar pel bé d'altri.

Entesa d'aquesta manera, l'enveja és ressentiment i rancor, perquè no busca el propi bé, sinó que a l'altre li vagi pitjor.

Segona definició.- Desig d'alguna cosa que no es posseeix. Quan s'enveja l'objecte que l'altre posseeix. És la gelosia de no tenir una cosa que un altre posseeix. Tant pot ser enveja d'un objecte material o d'una qualitat intel·lectual. Aquí la base de l'enveja seria el sentiment de desgrat per no posseir aquesta cosa. Això pot arribar a implicar el desig de privar d'aquesta cosa a l'altre en el cas que l'objecte en disputa sigui l'únic disponible.

L'enveja, doncs, és causada en veure a altre gaudir del que desitgem o en veure a un altre posseir el que voldríem posseir nosaltres.

En qualsevol cas, l'enveja és un sentiment que no genera mai res de positiu, per això l'envejós pateix molta amargor.

Bertrand Russell deia que l'enveja és una de les causes més comuns d'infelicitat: perquè aquell que enveja no només sucumbeix a la infelicitat que li produeix la seva enveja, sinó que a més alimenta el desig de produir el mal a uns altres.

Proverbi àrab

Castiga als que et tenen enveja fent-los el bé.

Conte

La Granota i el Bou

Una granota va veure un bou. I el va trobar molt bonic.

-Que gros que és! -deia- Que n'és de gros! Tan petita com soc jo! Quin greu que em sap! I com m'agradaria ser grossa com el bou.

Aleshores la granoteta es posà a menjar molt per tornar-se grossa com el bou.

No sempre tenia gana; però seguia menjant, i li deia a la seva germana granota:

- Mira, germana, mira si creixo; mira si em faig grossa com el bou!

-Oh, no! Encara no ets pas tan grossa com el bou! La granoteta menjà més encara i s'engreixà una mica més; gairebé ja no podia saltar.

-Mira, ara, a veure si soc grossa com el bou.

-Uj, no! No ets pas grossa com el bou. Ets molt més petita. Mai no seràs tan grossa com el bou.

Però la granoteta volia tornar-se grossa com el bou. Es posà a menjar encara més herba i més mosques, i tot el que trobava per menjar. S'anava engreixant, i gairebé ja no podia caminar. Ja era una granota, grossa, molt grossa; però no tan grossa com el bou, i la seva germaneta granoteta se'n mofava.

- Per més que mengis no seràs grossa com el bou! Ets una granoteta! Per què vols ser grossa com el bou?

Però la granoteta no feia cas de la seva germana. Seguia menjant. I, no sabeu què va passar?

Que va menjar massa, es posà malalta, i es va morir.

Ah, la beneitona, l'envejosa! Per què no volia seguir essent una granoteta? Les granotes són molt gracioses tan menudes... Si fossin grosses com els bous, serien molt lletges i no podrien saltar per l'herba ni amagar-se sota les fulles o entre les canyes quan les volen agafar.

(Extret de Sara. C. Bryant *Com explicar contes*)

- Què ens diu el conte?
- Què havia d'haver fet la granota?
- Creus que hi ha gent tant estúpida com la granota?
- Quina relació hi ha entre aquest conte i la pel·lícula?

Exercicis

1. BOTAR L'ENVEJA

Quan anem al bany, diàriament, ens desfem dels nostres residus tòxics, sòlids i líquids, que sobren al cos. Però també la nostra ànima conté residus tòxics tenim verí anímic i emocional. També hem d'eliminar aquestes emocions negatives.

Quan anem al bany ens direm: "vaig a treure els meus residus tòxics físics, però també a expulsar tot el verí anímic que duc en el meu interior": la gelosia, l'enveja, el ressentiment, etc.

Aquest exercici és molt terapèutic a nivell mental i psíquic i es tractaria d'introduir un hàbit quotidià en la nostra agenda diària, ja que no ens implica cap dificultat i, en canvi, ens porta excel·lents beneficis.

2. LA CADIRA

A casa podem treballar les emocions mitjançant l'exercici de la cadira buida .

Seu en una cadira o una poltrona i al davant posa-hi una cadira o una poltrona buida. Imagina que a la cadira buida hi ha una persona a la que tinguis enveja. Expressa-li, a aquesta persona imaginària, tot el que tens contra ella.

Després, seu a la cadira buida; imagina que tu ets l'altra persona i respon al que has sentit abans. Torna a la primera cadira i replica a la persona que has imaginat a la cadira buida. Torna a la cadira buida i des d'allí contesta. Repeteix el canvi de cadira totes les vegades que calgui perquè aquesta pràctica permeti alliberar-te i veure les coses des de punts de vista diferents.

Aquest exercici és una troballa de l'escola psicològica Gestalt.

* * *

La pel·lícula

- Podries dir quin aspecte del film t'ha cridat més l'atenció, com ara: els personatges, on passa, la música, l'escola, o altres .....
- Recordes alguna seqüència o fotograma especialment impactant?
- Quins són els moments més especials de la pel·lícula, per a tu?

1. 2. 3.

- Canviar el final de la pel·lícula

--

AVALUACIÓ

A tu que t'ha dit la pel·lícula?

Digues la teva opinió sobre el film, justificant la teva avaluació.

- M'ha agradat, perquè.....
- M'ha fet por, perquè.....
- M'ha fet riure, perquè.....
- M'ha sorprès, perquè.....
- M'ha indignat, perquè.....
- M'ha fet somriure, perquè.....
- M'ha emocionat, perquè.....
- M'ha alegrat, perquè.....
- M'ha molestat, perquè.....
- M'ha inquietat, perquè.....
- M'ha distret, perquè.....
- M'ha avorrit, perquè.....
- M'ha sobtat, perquè.....
- M'ha il·lusionat, perquè.....
- M'ha informat, perquè.....

Què m'ha explicat que no sabia ?